

je tik pred volitvami breje krave in še 1 milijon 400 tisoč kron. Celo okrajno glavarstvo je pomagalo pri tem poslu. Izdalo je namreč dne 14. marca naslednji odlök: «St. 10971-23. Pomoč viničarjem. Gospodom občinskim predstojnikom! Vlada v Beogradu je danes nakazala znesek 1.400.000 K za bedni viničarski stan v okrajnih glavarstvih Maribor, Ptuj in Ljutomer. Ta denar bo nakazovala komisija, ki se že danes sestavi na sedežu okrajnega glavarstva v Mariboru in obstoja iz večine viničarjev. Denar je že naložen pri davkarji v Mariboru». Župani so sestavili sezname viničarjev in jih takoj poslali na okrajno glavarstvo. Do danes, ko to pišemo, (7. aprila), pa še ni ne duha ne sluha o teh podporah in tudi Verličevih brejih krav ni od nikoder. Ali so nas srbski radikali ter njihova hlapca Verlič in radgonski Jurkovič samo za norca imeli? Mogoče pa so ta denar pobasali samo agitatorji srbske radikalne stranke. To je škandal! V veliki bedi živimo! Če je že vlada denar določila za nas, ga moramo biti deležni vsi, ne samo kaki Verlič ali Jurkovič. Sedaj še le vidimo veliko nepoštenost, ki so jo uganjale nasprotne stranke. Naša Slovenska ljudska stranka nas ni podkupovala, ne obljub dajala, za to jo tudi spoštujemo. Naše poslance pa prosimo, da povprašajo v Beogradu, kaj je z obljubljenimi kravami in podporo.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Vlada je končno le začela misliti na potrebo sporazuma, ko je videla, da nikakor ne more dobiti večine in da bi vladanje z nasiljem lahko imelo hude posledice in močen odmev v svetu. Z demokrati se radikali niso mogli zvezati, ker so Davidovičevi demokrati proti vsaki zvezi in ker je Pribičevićeva struja stavila zahteve, ki jih radikali ne morejo sprejeti. Pribičević je hotel imeti toliko ministrskih mest kot so jih imeli demokrati poprej in še skoraj polovico vseh važnih upravnih mest.

Na to radikali seveda niso šli in če bi tudi šli, bi na ta način še ne nastala vladna večina, ki bi lahko delala. Za sporazum so se začeli oglašati tudi gospodarski in bančni krogi, nekateri listi so začeli naglašati potrebo, da tudi krona posreduje in sedaj se vidi tudi na srbski strani več volje in vneve za sporazumno ureditev države. Vršijo se pogajanja in v nedeljo bode veliko zborovanje v Zagrebu, na katerem se bode poročalo o uspehih. V javnosti vlada za to silno zanimanje. Potem se bodo vsi hrvaški, slovenski in muslimanski poslanci skupno podali v Beograd k otvoritvi narodne skupščine.

Vršijo se dogovori med našo in italijansko vlado glede nadaljevanja opatijskih pogajanj. Italija vstraja na tem, da bi se pogajanja vršila v Rimu.

RUMUNSKA VLADA

Z nasiljem in protinarnodnim delom vedno bolj izziva k nemiru in uporom. Vlada nemire sicer taji, v svet pa pride le dovolj o silno napetih odnošajih med narodom in vlado. Vlada je zagrešila že celo vrsto nezakonitih in protiuustavnih činov in sedaj je celo prepovedala delovanje in bivanje vseh redovnikov, razven pravoslavni. Sedaj bodo morali Rumunijo zapustiti poleg frančiškanov, kapucinov in drugih tudi usmiljeni bratje in usmiljene ter šolske sestre.

V FRANCOSKO-NEMSKEM SPORU

je nastopil francoski politik Loncheur s posredovalnim predlogom zmernejše rešitve odškodninskega vprašanja in poskusil, za ta predlog pridobiti tudi Angleže ter tako izravnati vsa nesoglasja med Anglijo in Francijo.

OBNOVITEV ORIENTSKE KONFERENCE.

Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada izročila medzavezniskim višjim komisarjem posebno spomenico ali noto kot odgovor na zadnje predloge antante. Ta nota je pomirljiva in predlaga ponovno otvoritev orientске konference za 23. aprila. Končno povdarja nota, da bo izločitev gospodarskih vprašanj, pospešila sklep miru.

Tedenske novice.

† Smrt vzornega duhovnika. Minulo soboto nam je ugrabila smrtna roka bivšega dekana in upokojenega župnika Jožefa Dekort. Blagopokojni je pri občni priljubljenosti kaplanoval na več kaplanijah lavantinske škofije in slednjič postal župnik in dekan v Lučah. V Lučah se je veliko trudil za popravo cerkve in za javni posvetni blagor pa je deloval dolgo let pri okrajnem zastopu. Ko je stopil v pokoj, se je preselil iz Luč k Sv. Frančišku, kjer je tudi umrl in bil pokopan minuli ponedeljek. Blagopokojnemu vzor-duhovniku svetila večna luč!

Kaj hočejo? Orjunci svoje divjaštvo in krvoprelitje v Slov. Bistrici zagovarjajo s tem, da so jih naši in Nemci «hoteli napasti», ali celo «napadli». Vse to je izmišljeno. V soboto ni bilo od naše ali nemške strani prav nič organizirano. Orjunci bi radi zakrili sramoto in divjaštvo, ki so jo učinili nad lastnimi slovenskimi brati. Radi tega kričijo po Kukovčevem «Taboru» in Zerjavovem «Jutru», češ: klerikali in Nemci so vrgli bombo. Lažjejo, da se kar kadi. Vsak otrok ve, da so orjunci kot Luciferji tulili po Bistrici, oddali nad 2000 strelcov, gotovo je, da so orjunci vrgli bombo med nedolžne ljudi, a kričijo, da so naši ljudje vrgli bombo. Tako postopajo največji falotje!

Orjuncem v Svečini. V našem skritem kotu tudi imamo enega orjunca. To je šolski vodja Mohor. Ne-

davno je v dr. Kukovčevem «Taboru» napisal, da bo začel razsajati s pasjim bičem in loparjem. Tega človeka nihče več ne mara. Podoben je garjevemu koštrunu. S prstom kažejo ljudje za njim, češ, to je tisti, ki je spravil našo nekdanjo dobro šolo v slab glas. Čudimo se, da g. okrajni glavar in šolski nadzornik še sploh trpita tega človeka v šoli. Strahovit nered v šoli, podivjana mladina, nesnaga v razredih, nobene discipline ne pri učitelstvu, ne pri otrocih, vse to svedoči Mohorjevo orjunsko vzgojo. Kje je neki šolska oblast pograbila tega zgarja? Občuje z najhujšimi tihotapci in agitatorji za nemško stranko, a pošlene Svečince pa sramoti po «Taboru» in pri oblastih. Hvali se okoli, da je osebni prijatelj g. okrajnega glavarja, da dobi za «zaupna» poročila mesečno 2000 K, da lahko on povzroči, da se bode kakemu njegovemu neprijatelju predpisalo visoki davek. Šolsko oblast samo opozarjamo, naj pošlje nepristranskega raziskovalca v Svečino. Ta naj skliče vse člane krajnega šolskega sveta in župane, pa bo dobil značilno Mohorjevo fotografijo. Podrobnosti še danes zamolčimo, a če bo Mohor še naprej na orjunski način izvrševal službo šolskega voditelja, bomo govorili drugače. Sola je naša, mi davkoplačevalci plačujemo učitelje, zategadelj si prepovedujemo Mohorjevo komando in divjaštvo.

Učitelji na deželi so po večini demokrati. Zadnje tedne ti ljudje, ki so plačani od slovenskega ljudstva, organizirajo divjaško Orjuno. Prosimo zaupnike in starše, da tajništvu SLS v Mariboru sporočijo imena takih učiteljev, ki bi radi upeljali v naše kraje orjunske rokovanjstvo. Spoštujemo poštno učiteljstvo, a tako, ki zastuplja našo mladino z orjunskim trupom, si naj išče kruha pri divjakih.

Mnogi trgovci in obrtniki so pri volitvah strastno agitirali za Kukovčev demokratično stranko in sedaj šuntajo ter z denarjem podpirajo orjunce. Ker je najmanj 99 odstot. prebivalstva v Sloveniji proti roparski Orjuni, taki trgovci in obrtniki sami kličejo našim ljudem: Ne nosite nam denarja! Ne kupujte pri nas! Izogibajte se naših trgovin! Res je tako! Z našim denarjem so si nabasali žepa, a z našim denarjem tudi hočejo smrt Slovenije! Somišljeniki! Pomnite! Vaš denar samo trgovcem in obrtnikom, ki so pošteni in ki gredo z ljudstvom, orjuncem in demokratom ne vinarja več!

Mariborska Mestna hranilnica in Posojilnica v Narodnem domu podpirata orjunce. Mestna hranilnica (šparkasa) v Mariboru in Posojilnica v Narodnem domu sta darovali v zadnjem času velike svote za Sokola. Do malega vsi Sokoli pa so v razbojniškem društvu «Orjuna». Člani Orjune sami izjavljajo, da je Sokol odstopil velik del darov, ki jih je dobil od Mestne hranilnice in Posojilnice v Narodnem domu, Orjuni. To vest prinašamo v vednost tistim našim ljudem, ki nosijo svoj denar kot hranilne vloge v ta zavod.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru je imela dne 12. aprila svoj XV. občni zbor. Zavod se krasno razvija. Denarni promet je znašal v letu 1922 68 milijonov, 935.631 dinarjev. Hranilne vloge znašajo 5 milijonov, 486.749 dinarjev 50 par. Ta naš denarni zavod je eden najbolj varnih posojilnic. Hranilne vloge so varne, ker ima Spodnještajerska posojilnica lastno posestvo, močan rezervni sklad ter nad 1000 deležnikov-članov. Svetujemo in priporočamo našim ljudem v mariborskem okrožju, da svoj odvišni denar naložijo v naši Spodnještajerski ljudski posojilnici. — Uradni prostori naše posojilnice se nahajajo v Mariboru v Stolni ulici št. 6 (med Cirilovo tiskarno in stolno cerkvijo).

Z lastnim denarjem si pletemo bič! Naši kmetski ljudje imajo naložen svoj denar mnogi v najhujših liberalnih hranilnicah, posojilnicah in bankah. Se sedaj ga mnogi nosijo tje. To se pravi pljuvati v lastno skledo! Denarni zavodi Kukovčeve in Zerjavove stranke so dali stotisoče za volilno agitacijo in so nas hoteli še bolj vkovati v verige centralizma. Po volitvah napravimo konec napakam, ki smo jih storili dosedaj. Naj si naši zatiralci in protivniki sami polnijo kase svojih zavodov, naš denar pa v naše posojilnice, v naše hranilnice, v našo Gospodarsko-zadružno banko! — Ker hočejo nasprotniki boj, ga sprejmemo. Radi tega naj velja klic vsem našim: Prihranke, hranilne vloge vseh naših ljudi v naše posojilnice in druge denarne zavode! Ta glas naj doni od vasi do vasi!

Povolitveni glasovi iz Frama. Velikonoč so tudi pri nas naznanjali kresovi po hribih in goreči križi po vinogradih. Pa tudi streljanje s topiči nas je klicalo k vstajenju. Naši fantje so le še drzni za streljanje, da si se je ravno v preteklem postnem času zgodila ravno pri streljanju velika nesreča. V ponedeljek tihega tedna so obhajali gostijo v pravoslavni družini g. Josefoviča, katerega hčerko je ta dan na dom prišel poročat pravoslavni duhovnik. Ob tej priliki so sosedni fantje streljali s topiči, pa ravno zadnji strel je zadl 20 letnega Jožefa Breitenbner tako nesrečno, da je na mestu ostal mrtev. Ta nesrečni strel tihega tedna je zahteval človeško žrtev. — (Odmevi po volitvah). Tudi pri nas so volitve 18. marca krasno izpadle, tako, da nad svojimi razvalinami tarnajo zadnjič še tako močni samostojni in socialni demokrati. Naravnost veselili smo se 18. marca — saj so posamezni vaški shodi, posebno veličastni v Morju in Lokmercah, pa tudi po vseh drugih vaseh celega volilnega okrožja kazali toliko navdušenja za SLS. Ravno te podrobne agitacije so se neznošno ustrašili kolovodje Samostojne: Štern (po domače Vrhovšek) in Predan (po domače Zaklnek) iz Planice in Potočnik (po domače Kokol) iz Loke. Hitro po naših shodih so se podali od hiše do hiše za božjo voljo prosit in r-tit. naj volilci vendar nikar ne verjamejo SLS, naj nikar ne poslušajo župnika itd.! Tako sta v

trudu in trpljenju prehodila Vrhovšek in Zaklnek Planico in Pohorje, Kokol pa vso Loko in Kopivnik — zastonj. S svojimi pretinjami so ti goreči mogotci uplašili le nekaj malo volilcev, da so na dan volitev rajši ostali doma. Pač pomilovanja vredni strahopetci, ki se zbojite mogočnega «rihterja», ki bi vam morda pri tem ali onem vsled vašega osebnega prepričanja ponagajali! Imenovana navdušena samostojna trojica je pri vsej svoji splošni, obče znani skoposti toliko žrtvovala celo iz svojega žepa, da je zbrala večje denarne svote za samostojno časopisje in ga po vseh močeh širila med ljudi. Planinski Vrhovšek se je v agitacijo poslužil celo svojega malega sinka — nadebudnega šolarčka prvega razreda in mu je naročil, da mora vsem učencem in učenkam cele planiške šole razdeliti časopis «Kmetško moč», katero naj vsi nesejo na svoje domove. Dobri sinček je to poverjeno mu nalogo v šoli prav vestno izvršil, ne da bi mu bil gospod učitelj to zabranil. Ko smo 18. marca okoli 7. ure zvečer zvedeli veseli izid volitev, so sicer mogočni, pa tako pogoreli gospod loški rihtar v spremstvu rančkega župana jezni odšli iz Frama k svojemu vinogradu, da bi pogasili svoje pogorišče in nekoliko pri vincu pozabili veliko polomijo svoje Samostojne, zraven pa skovali novih načrtov za maščevanje nad onimi, ki jim nočejo biti pokorni — saj maščujejo se tako radi! Tudi nemško škrinjico si je izbralo par pristnih Nemcev iz Pohorja, ravno takih, ki nemško čisto nič ne znajo. S posebnim ponosom nã primer je nesel v 6 škrinjico svojo krogeljico možek iz loške občine, ki uganja svojo politiko tam pri peči pri kolovratu in se z vso strastjo jezi na dr. Korošca, češ, da nas je Srbom prodal in težko pričakuje, da bi njega — prodanega — Nemci zopet odkupili! — Zdavstveno stanje je letos pri nas izvanredno dobro. Ze nad 100 let se v Framu ni zgodilo, da bi v dobi cele tretjine leta, in to še v zimskem času, noben odrasli, ne moški, ne ženska, ne bil umrl naravne smrti. Letos, hvala Bogu, smo tako srečni.

Volilne zanimivosti pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Za našo SLS je bilo oddanih od 367 krogeljic 357. Same 10 glasov je bilo raztresenih, ali glej čudo: ravno v samostojno škrinjico, ki je pri zadnjih volitvah dobila nad polovico glasov, se nobeden volilec ni zmotil. In ravno tako tudi ne v škrinjico g. Schnuderla, ki je prirejal tukaj sestanke od hiše do hiše. Demokrati so sicer dobili 7 krogeljic, pa ne po zaslugi financarja in mladega g. učitelja, ki sta se veliko trudila s plakati in še drugače, ampak so še tri volilci (takoj pri 1. škrinjici izjavili, da so njim krogeljice ušle v 1. škrinjico in nise imeli namena jih tjekaj izpustiti. Obžalovanja vredne je pa tudi bilo, ker čez 50 volilcev ni moglo voliti, ker so po zaslugi g. nadučitelja bili izpuščeni iz volilnega imenika. Opravičene so torej bile besede, ki so jih izustili na njegovo zdravje. Vsa čast pa tistemu, ki je največ pripomogel do tega, da lahko s ponosom rečemo: Sv. Jakob je in ostane slovenski in katoliški!

Novice iz Tinja na Pohorju. Na predlog g. Gradišnika so gostje na sedmini Matija Smogavec darovali za Dijaško večerjo 103 din. Bog povni. Občina Tinje je 83. letnega odbornika Matija Pongračič, kmeta v Turiški vasi imenovala častnim občanom. Slavljencec je odločen naš pristaš, vzgleden krščanski mož — in še precej krepke za svoja leta Bog živi! — 40 letnico svojega službovanja na Tinju je 1. aprila obhajal nadučitelj Janez Tomažič. Ob zvokih bistriške godbe sta mu v imenu občine in župnije čestitala g. župan in gospod župnik. Ljudstvo svojega dobrega, krščansko mislečega nadučitelja spoštuje. Se na mnoga leta!

Na Pohorju visoki sneg. Prijatelj s Pohorja nam sporoča, da leži tam na nekaterih mestih do 2 metra visoki sneg.

Blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. Preteklo nedeljo smo obhajali z vso slovesnostjo blagoslovljenje svojih novih zvonov. Ze celo zimno so delale pridne roke po vseh treh občinah venca, cvetlice, zastavice, trakove in drugi kinč za cerkev, slavoloke in vozove. Zadnje dni pa je bilo vse na nogah, da čim sijajnejše in slovesnejše sprejemo svoje nove, ljube prijatelje. Vsaka občina je postavila po en slavolok. V soboto zjutraj se je odpeljala dolga vrsta s cvetjem in zelenjem bujno okinčanih vozov z godbo na čelu v spremstvu botrov, županov, odbornikov in številnih, belooblečenih svatove na železniško postajo v Ptuj, kjer so zvonovi čakali na nas že 4 dni. Bog nam je dal krasen solnčni dan, navdušenje je bilo zato vsesplošno, veselje neizmerno. Doma ostali župljani pa so se popoldne zbrali pri slavoloku na farni meji, ki je nosil napis: «Pozdravljeni tisočkrat mili zvonovi — srčno pozdravljeni!» Tam je nove zvonove pozdravila mladenka, med neprestanim pokanjem topičev smo jih potem pripeljali pred prazniško okinčano cerkev. Drugi dan nam je sicer prinesel dež in sneg, pa hvala ležni smo Bogu iz vsega srca, da smo jih v kljub slabemu vremenu spravili srečno in še celo zelo naglo in točno v cerkveni zvonik. Cerkveno opravilo je izvršil preč. gospod p. gvardijan od Sv. Trojice v Slov. gor., slavnostni govor je pa imel č. g. p. Mihael, ki je spretno porabil v ta namen svetopisemsko zgodbo, kako so Izraelci po vrnitvi iz sužnosti na razvalinah prekrasnega prvega tempeljnja zidali s solzami v obeh novi tempelj, tako nam je tudi divja vojska uničila dragocene zvonove v naših zvonikih, a nove ustvarja naša ljubezen in požrtvovalnost. Pred blagoslovljenjem so zvonove pozdravili vsi štiri stanovi. Zvonovi pa naj spominjajo na naše stanovske dolžnosti. Zvonovi, zvonite, nas k Bogu vabite, ker prazno je delo brez sreče z nebes!

Kaj je novega v Ormožu in Ljutomeru? Vsem Ormožancem znani Kočevar je pri zadnjih volitvah agitiral za Nemce, pri volitvah v šolski svet meščanske